МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«*Фізичне виховання*»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю *017 Фізична культура і спорт*
галузі знань *01 Освіта/Педагогіка*
Кваліфікація: *Магістр фізичної культури і спорту*

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Голова вченої ради
_____ /_____/
(протокол № __ від "___"_____ 20___ р.)

Освітня програма вводиться в дію з
_____20___ р.
Ректор_____ /_____/
(наказ № __ від "___"_____ 20___ р.)

Запоріжжя 2023

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Фізичне виховання» підготовки бакалавра зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» випускника НУ «Запорізька політехніка» є нормативним документом, в якому узагальнюється зміст освіти, тобто, відображаються цілі освітньої та професійної підготовки, визначається місце фахівця в структурі господарства держави і вимоги до його компетентностей та інших соціально важливих властивостей і якостей.

Програму розроблено групою у складі:

- Шамардін Валерій Миколайович – керівник групи (гарант освітньої програми), докт. наук з фіз. вих. та спорту, професор кафедри управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка» (наказ від 15.07.2021 р. № 269 «Про призначення гарантів освітніх програм»);
- Гацуля Олексій Миколайович – член групи, к. н. держ. упр., директор комунального закладу «Запорізька обласна школа вищої спортивної майстерності» (стейкхолдер);
- Захаріна Євгенія Анатоліївна – член групи, д. пед. н., професор, професорка кафедри управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка»;
- Зуб Юрій Олександрович – член групи, студент гр. УФКС-112м (здобувач освіти);
- Чухланцева Наталія Вікторівна – член групи, канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент, доцентка кафедри управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка»;
- Шамардіна Галина Миколаївна – член групи, к. пед. н., професор, професорка кафедри управління фізичною культурою та спортом Національного університету «Запорізька політехніка».

Розроблено ОПП на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом № 516 Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 року.

Рецензії від стейкхолдерів:

- Бондар Анастасія Сергіївна, канд. наук з фіз. вих. і спорту, доцент, завідувачка кафедри менеджменту фізичної культури Харківської державної академії фізичної культури;
- Сокирко Олексій Сергійович, директор СДЮШОР «МОТОР-СІЧ» з плавання та стрибків у воду, Майстер спорту СРСР, кандидат педагогічних наук, спортивний суддя FINA;
- Соколенко Олена Іванівна, канд. пед. н., доцент, завідувачка кафедри теорії і методики фізичного виховання Луганського національного університету імені Тараса Шевченка;

- Терентьєва Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри олімпійського і професійного спорту Національного університету імені Михайла Драгоманова;

- Хоменко Павло Віталійович, докт. пед. н., професор, декан факультету фізичного виховання та спорту Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка;

- Шульга Євген Анатолійович, директор ДЮСШ 10 м. Запоріжжя.

Після надходження побажань, пропозицій та зауважень щодо вдосконалення ОПП від здобувачів вищої освіти, представників академічної спільноти та роботодавців проєкту ОПП обговорено та схвалено на засіданні кафедри управління фізичною культурою та спортом (протокол № 01 від 21.08.2023 р.).

1. Профіль освітньо-професійної програми

1.1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти, факультету та кафедри	Національний університет "Запорізька політехніка", Факультет управління фізичною культурою та спортом, Кафедра управління фізичною культурою та спортом.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти - Магістр Освітня кваліфікація - Магістр фізичної культури і спорту.
Офіційна назва освітньої програми	Фізичне виховання.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки (денна, заочна).
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, сертифікат УД №08002027 від 27.02.2018
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, EQF – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра.
Мова(и) викладання	Українська.
Термін дії освітньої програми	01.07.2023 (продовжений до 01.07.2024 р.)
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/op/m/Fakultet_upravlinnia_fizychnoyu_kulturoyu_ta_sportom/Fizychna_kultura_i_sport.pdf
1.2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних розв'язувати задачі і практичні проблеми інноваційного та/або наукового характеру у сфері фізичної культури і спорту.	
1.3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область	**Галузь знань** 01 Освіта/Педагогіка **Спеціальність** 017 Фізична культура і спорт **Об'єкти вивчення та діяльності:** процеси забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя; процеси виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та іншій підготовленості шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них; організація і забезпечення освітнього процесу в закладах вищої освіти з підготовки фахівців для системи фізичної культури і спорту. **Теоретичний зміст предметної області:** система ідей, понять, категорій, теорій, концепцій, принципів залучення людей до занять фізичною культурою або підвищення спортивної майстерності.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	**Фокус**: підготовка здобувачів освіти до діяльності в умовах діджиталізації економіки та суспільства, а також формування здатності до самореалізації в галузі фізичної культури і спорту, враховуючи глобалізаційні тенденції.

	Ключові слова: фізичне виховання, спорт, тренер, викладач закладів вищої освіти, навчально-тренувальний процес, фізичне виховання, методика
Особливості програми	Освітньо-професійна програма узгоджується з пріоритетами Національної програми інформатизації України на 2022-2024 роки, планами роботи Міністерства Молоді та спорту України з цифрової трансформації галузі фізичної культури і спорту, а також регіональною концепцією «Цифрова стратегія Запоріжжя-2030» в аспекті розвитку сфери спорту та здорового способу життя. Зокрема, програмою передбачено формування додаткових компетентностей і програмних результатів навчання, пов'язаних із підготовкою здобувачів освіти до діяльності в умовах діджиталізації економіки та суспільства, а також формуванням здатності до вибору напрямків підприємницької діяльності у глобальному контексті. Програма орієнтована також на формування компетентностей і програмних результатів навчання, пов'язаних із організацією військово-прикладної фізичної підготовки здобувачів закладів повної загальної середньої та вищої освіти МОН України. Програмою передбачено можливість дуальної освіти.
1.4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Проєктна, тренувальна, організаційна, науково-дослідна, інноваційна, науково-педагогічна, сервісна, експертна та консультативна діяльність у сфері фізичної культури і спорту. Після закінчення навчання за освітньою програмою випускник здатен займати відповідну первинну посаду, кваліфікаційні вимоги якої передбачають наявність ступеня магістра, у суб'єктах господарювання, які здійснюють такі види економічної діяльності (за КВЕД ДК 009:2010): - 72.20 Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук; - 85.42 Вища освіта; - 85.51 Освіта у сфері спорту та відпочинку; - 93.11 Функціонування спортивних споруд; - 93.12 Діяльність спортивних клубів; - 93.13 Діяльність фітнес-центрів; - 93.19 Інша діяльність у сфері спорту; - 93.29 Організування інших видів відпочинку та розваг.
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та набувати додаткові кваліфікації у системі освіти дорослих.
1.5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес здійснюється на засадах академічної свободи та доброчесності, студентоцентрованого навчання, компетентнісного підходу, партнерства науково педагогічних працівників і студентів, забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії, самоосвіти, проблемно-орієнтованого навчання, інтеграції навчальної та наукової діяльності, професійної спрямованості. Переважно використовуються такі методи навчання: проблемно-пошуковий; евристичний; інформаційно-рецептивний; проектний; інтерактивні методи (мозковий штурм, «круглий стіл», тренінги, ділові ігри, «кейс-стаді» тощо), у тому числі із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

Оцінювання	Поточний контроль: опитування; доповіді на практичних заняттях; експрес-контроль; перевірка результатів виконання індивідуальних завдань; презентації; ессе; тестування знань. Семестровий контроль: екзамени та заліки з урахуванням суми накопичених протягом вивчення дисципліни балів, захист звіту з практики Атестація здобувачів вищої освіти у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.
1.6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.
Загальні компетентності (ЗК)	**Компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:** ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК6. Здатність розробляти проєкти та управляти ними. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	**Компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:** СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень. СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фізичної культури і спорту. СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту. СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту. СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту. СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання. **Додаткові компетентності:** СК10. Здатність діяти в умовах діджиталізації галузі фізичної культури і спорту, аспектом якої є створення, об'єднання та взаємопроникнення цифрових екосистем України та ЄС.

	СК11. Здатність до підприємництва в умовах глобалізації. СК12. Здатність організувати військово-прикладну складову освітнього процесу закладів повної загальної середньої та вищої освіти МОН України
1.7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності 1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань. 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби. 3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово. 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. 5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти. 6. Відшуковувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію. 7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту. 8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів. 9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти. **Додаткові програмні результати навчання** 10. Використовувати потенціал існуючих та перспективних цифрових екосистем галузі фізичної культури і спорту для виконання професійних завдань у контексті європейської інтеграції. 11. Обирати напрямки підприємницької діяльності у галузі фізичної культури і спорту з урахуванням світового досвіду. 12. Володіти навичками організації військово-прикладної підготовки здобувачів повної загальної середньої та вищої освіти	
1.8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес з реалізації програми, відповідають кадровим вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою.
Матеріально-технічне забезпечення	Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу з реалізації програми, рівень забезпеченості їх комп'ютерними робочими місцями та мультимедійним обладнанням, соціально-побутова інфраструктура відповідають вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення: - наявність п'яти вітчизняних та закордонних фахових періодичних видань відповідного або спорідненого спеціальності профілю у бібліотеці університету; - доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого спеціальності профілю;

	- офіційний веб-сайт університету: https://zp.edu.ua/ - сторінка на офіційному веб-сайті університету англійською мовою: - система дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» на основі платформи Moodle. Навчально-методичне забезпечення: - ця Програма, навчальні плани, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за цією Програмою; - робочі програми з усіх навчальних дисциплін навчальних планів; - програми з усіх видів практичної підготовки; - методичні матеріали для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за цією Програмою.
1.9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можлива (на загальних підставах відповідних угод Університету та закладів вищої освіти у межах України).
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива у рамках програми (проведення закордонних практик з укладанням угод щодо академічної мобільності за встановленої формою).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе відповідно до умов, визначених законодавством України

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ (ОК)			
ОК 01	Викладацька практика	6	Диф. залік
ОК 02	Інноваційні технології у фізичній культурі і спорті	4	Залік
ОК 03	Іноземна мова професійного спрямування	3	Екзамен
ОК 04	Інформаційно-комунікаційні технології в управлінні спортивною організацією	3	Залік
ОК 05	Кваліфікаційна робота	16,5	Захист
ОК 06	Кваліфікаційний екзамен	1,5	Екзамен
ОК 07	Менеджмент у фізичній культурі і спорті	3	Залік
ОК 08	Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі і спорті	4	Екзамен
ОК 09	Педагогіка вищої школи	4	Залік
ОК 10	Переддипломна практика	6	Диф. залік
ОК 11	Підприємництво у фізичній культурі і спорті	3	Залік
ОК 12	Система військово-прикладної фізичної підготовки молоді в Україні	4	Екзамен
ОК 13	Теорія і методика спортивного тренування	4	Залік
ОК 14	Фізичне виховання і спорт у закладах вищої освіти	4	Екзамен
	Загальний обсяг обов'язкових компонент:	**66**	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ (ВК)*			
Вибірковий блок 1			
ВК 01	Перша допомога при травмах і невідкладних станах в інтенсивній руховій діяльності (університетський вибір)	3	Залік
ВК 02	Ораторська майстерність	3	Залік
ВК 03	Сучасні спортивно-оздоровчі програми у фітнес індустрії	6	Залік
ВК 04	Іноземна мова для життя і кар'єри (університетський вибір)	3	Залік
ВК 05	Нетрадиційні види гімнастики	3	Залік
ВК 06	Будова і використання рекреаційних об'єктів	6	Залік
	Разом	**24**	
Вибірковий блок 2			
ВК 01	Перша допомога при травмах і невідкладних станах в інтенсивній руховій діяльності (університетський вибір)	3	Залік
ВК 02	Професійна майстерність тренера	3	Залік
ВК 03	Управління підготовкою спортсменів в дитячо-юнацькому спорті	6	Залік
ВК 04	Іноземна мова для життя і кар'єри (університетський вибір)	3	Залік
ВК 05	Методи відновлення в спорті	3	Залік
ВК 06	Будова і використання спортивних споруд	6	Залік
	Разом	**24**	
	Загальний обсяг вибіркових компонент	**24**	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	**90**	

* Здобувачі освіти можуть вибрати один з двох блоків вибіркових компонентів (кожен блок - 24 кредити) або обрати освітні компоненти з каталогу (https://catalog.zp.edu.ua/catalog.php) обсягом 24 кредити. Обрання вибіркових компонентів здійснюється здобувачами освіти після ознайомлення із силабусами/анотаціями дисциплін шляхом подання заяви у деканат з наступною фіксацією вибору в особистому кабінеті студента.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

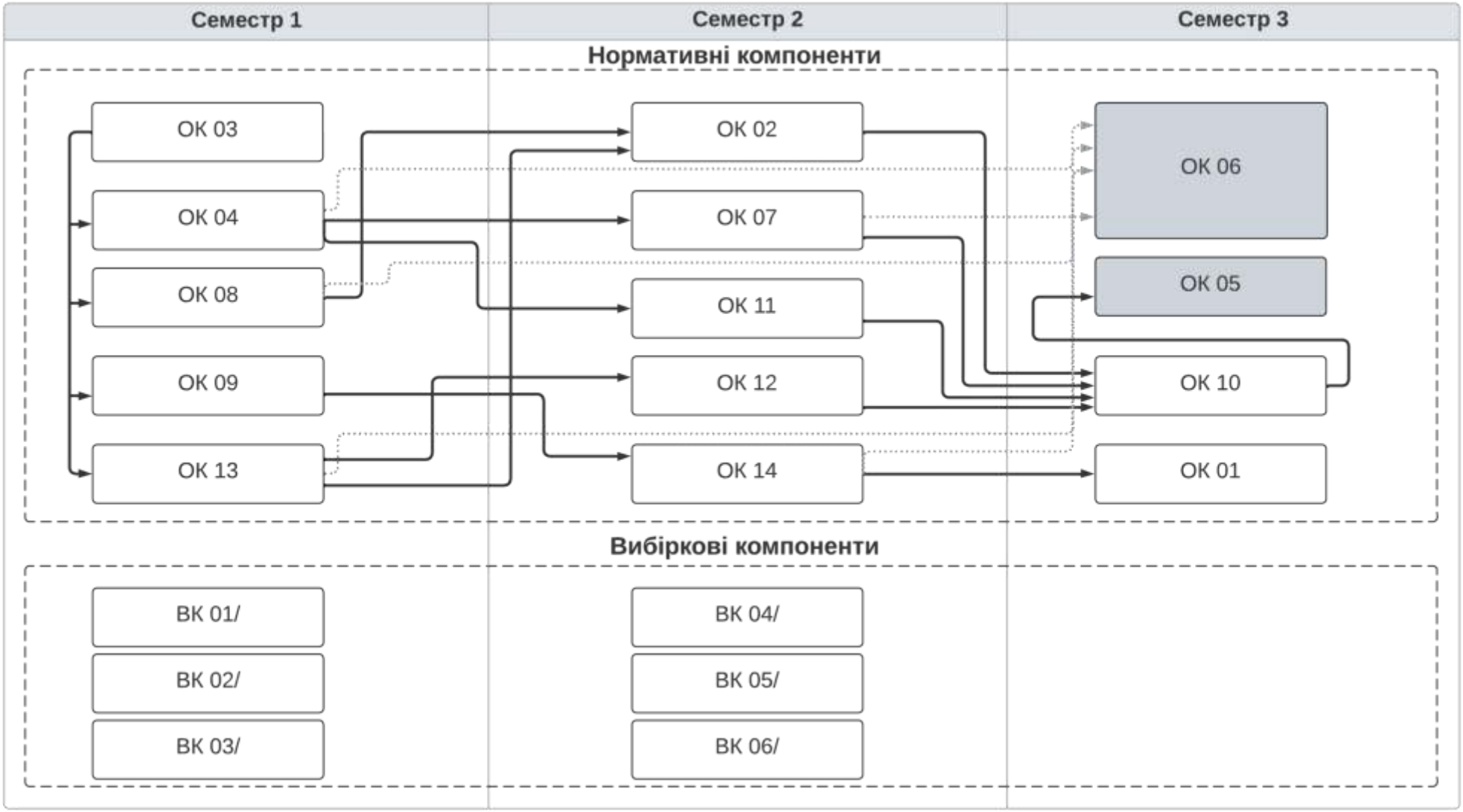

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Фізичне виховання» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» проводиться у формі кваліфікаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційний екзамен має оцінити рівень досягнення результатів навчання, визначених стандартом та освітньою програмою.

Кваліфікаційна робота, передбачає виконання дослідження або інноваційного проєкту, спрямованого на розв'язання актуальної задачі фізичної культури або спорту. Вона не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації та має бути оприлюднена на офіційному сайті, або у репозиторії закладу вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно і завершується врученням документу встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням освітньої кваліфікації: магістр фізичної культури і спорту.

Успішне засвоєння змісту нормативної частини цієї освітньої програми, одного з блоків вибіркових дисциплін, а також захист звіту з переддипломної практики дає підставу для присвоєння професійної кваліфікації: викладач закладів вищої освіти, керівник секції спортивного напрямку, методист з фізичної культури і спорту.

4. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Національному університеті «Запорізька політехніка» функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка спирається на відповідне Положення (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_zabezpechennia_yakosti.pdf) і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;

2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;

3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб- сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти і здобувачів вищої освіти;

9) інших процедур і заходів.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Компетентності	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14
ЗК 1	+			+	+	+		+		+			+	
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ЗК 3	+		+	+	+	+		+		+				
ЗК 4	+			+	+	+			+	+	+		+	+
ЗК 5		+			+	+		+		+	+		+	
ЗК 6	+	+		+	+	+		+	+	+	+		+	+
ЗК 7	+				+	+	+			+		+		
ЗК 8	+	+	+	+	+	+		+		+	+			
СК 1	+		+		+	+		+		+			+	
СК 2	+	+	+	+	+	+		+		+	+		+	
СК 3	+				+	+			+	+		+		+
СК 4	+	+			+	+		+		+	+	+	+	
СК 5				+	+	+	+	+		+	+	+	+	
СК 6	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+		+
СК 7	+	+		+	+	+		+						
СК 8	+	+			+	+		+		+	+		+	
СК 9	+			+	+	+	+	+	+					+
СК 10	+	+		+	+	+		+		+	+		+	
СК 11	+	+		+	+	+		+		+	+		+	
СК 12	+							+	+			+		+

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

ПРН	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14
РН 1					+	+		+		+			+	
РН 2										+	+		+	
РН 3			+		+	+								
РН 4	+				+	+				+				
РН 5	+					+			+					+
РН 6	+				+	+		+						
РН 7				+	+	+								
РН 8						+	+							
РН 9		+			+			+						
РН 10	+	+		+	+					+	+			
РН 11											+			
РН 12												+		

7. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Освітньо-професійна програма розроблена на основі наступних нормативних документів:

1. Про вищу освіту : Закон України № 1556-VIIвід 01.07.2014 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text.
2. Національна рамка кваліфікацій : затверджена постановою Кабінету міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12.
3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій 003:2010 (На зміну ДК 003:2005); Чинний від 01.11.2010 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text.
4. Національний класифікатор України: Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010; Чинний від з 01.01.2012 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text .
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21»грудня 2017 р. № 1648). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf.
6. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» галузі знань 01 «Освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 №516. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/05/26/017.Fizychna.kultura.sport-516-mahistr.docx .
7. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/248149695.
8. Закон «Про освіту». URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19.
9. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL: http://www.unideusto.org/tuningeu/.
10. Національний глосарій 2014. URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
11. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. URL: file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf.
12. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.